

iBooks

“citybooks | Antwerp”

iBook written by **Ghayath Almadhoun**

The poem was originally commissioned by the Flemish-Dutch House deBuren for the international literary project **citybooks** (www.citybooks.eu).

Sostinė

- Kokia Kongo Demokratinės Respublikos sostinė?
- Antverpenas.

Šiame deimantais išmaitintame mieste
spygliuota viela auga poetų eilėraščiuose
susitikimai miršta kalendoriuose
mano rankos nebeliečia tavo lūpų
policininkai nebesijuokia
taksi sustoja, kai jo vairuotoją nužudo snaiperio iš Damasko kulka
tiesiai priešais Antverpeno centrinę stotį
teroras PlayStatione liaujasi
o aš pasiimu save po pažasčia ir liaujuosi liovęsis
galvoju apie atstumą tarp mano rankų ir tavo odos
tarsi nebūčiau gimęs 1979-aisiais Jarmuko palestiniečių pabėgėlių stovykloje Damaske
tarsi tu nebūtum gimusi Paukščių take

Šiame mieste, kuriame valo kraują nuo deimantų taip kruopščiai
kaip gydytojai valo kraują nuo sužaloto žmogaus, kurio gyvybę jie išgelbėjo žaizdos
aš praeinu lengvai it tankas asfaltu
nešinas eilėraščiais kaip gatvės prekeivis
kaskart kai patraukiu link jūros mane praryja smėlis iš emigrantų lagaminų
smėlis iš paso, kurio nepripažįsta niekas, tik tu
rašau eilėraščius, jie kalba apie mirtį taip, tarsi kalbėtų apie viltį
ir apie karą taip, tarsi Dievas egzistuotų
mano draugams mirus tapau vienišu vilku
įveju džiaugsmą kampan ir sutrypiu it vabzdį kenkėją
mano mirtinai nukankinti draugai sėdi greta elegantiškiausiais drabužiais, tarsi būtumėm
priėmimo
o mano motina ieško manęs telefono laidais
nori įsitikinti, kad vis dar šlapinuos kažkur šioje žemėje

išvaliau savo kambarį nuo menkiausių mirties pėdsakų
kad man pakvietus tave taurei vyno, nepajustum

jog gyvendamas Stokholme
vis dar esu Damaske

Šiame mieste išmaitintame kruvinais deimantais
prisimenu kraujo vestuves
prisimenu užmarštį
stoviu juodai juodos poetų grupės nuotraukos viduryje
poetų čia jau nebėra
pastabos, kurias palikai mano eilėraščių paraštėse liūdina mane
mano širdis virsta medine baidykle Hičkoko paukščiams baidyti
mano nekalta negalinti to pakelti širdis
tampa žiauri it sąžiningi žodžiai
ir gatvė virsta užrašine
tu vienintelė gali gatvę paverst užrašine
nekaltai suimi mano rankas, kad galėtume nukirsti metams galvą
tada žlunga Pasaulio bankas
vidurinioji klasė sukyla prieš emigrantus
apsiginklavęs istorija apsauginis atsistoja, kad pažymėtų užkardą tarp priemiesčių
ir laimės
odos spalva stovi tarp mūsų it patikros punktas
stovi it punktas importuojančiam laisvę uoste
ir gatvė tęsiasi nuo kapinių iki miegamojo
karas manęs nenuvargino
bet tie eilėraščiai, kalbantys apie šaltus miestus sugraužė mano pirštus
o be pirštų negaliu šokti
be jų negaliu orientuotis į Orientą
širdies priepuolis nugalabija sieninį laikrodį
o mano draugai melagingai liudija ir sako – gyvenimas yra nuostabus
šis miestas zmenka į save it juodoji skylė
turėjau omenyje – žalioji skylė
sprunka pasibaidžiusios gatvės
pirmąkart mačiau kaip gatvė lekia gatve
paskutinį kartą mačiau, kaip namas, stengdamasis išstovėti
atsiremia į liūdnos moters juoką, paliktą virtuvėje
ir į prieskonių kvapą išblaškytą aplink sviedinio tūtą – kad gyvas išliktų
kaimynai pabėgo, palikę pravirus skerdynėms langus
palikę atverstą ties 73 puslapiu receptų knygą
paukščiai iš gretimo medžio persikėlė į namą
apsigyveno pravertoje virtuvės spintelėje
juos nužudys
120 mm minosvaidžio sviedinys, pagamintas Sovietų sąjungoje 1987 metais
kanarėlė narvelyje mirs iš bado
tai karas
kanarėlės narveliuose miršta iš bado kai dingsta jų kalėjimų sargai
sargai paliko namus ir nebegrižo
namas sugriuvo ant poetų, kurių šalis juos išdavė eilėraščių

jų šalis priversdavo juos verkti, dabar jie verkia dėl savo šalies
pažiūrėkit, kaip jie dėsto savo sielvartą svetimiesiems
eilėmis jie žudo laiką
rankomis skambina varpais
ir niekas neturi laiko klausytis aido, tik keletas žuvusiųjų kare
barmenė užmezga su manimi pokalbį apie tai, kad sirai turi teisę mirti tinkamai
turėdami visą kūną
vientisi
kalbamės apie vienatvę
kad žmonės turi teisę susirasti ką nors, kas užmigytų greta jų vakare
ir išeidami į darbą jie galėtų palikti juos miegančius
neprašydami išeiti
na, gerai
nusiimkime tą akmenų maišą nuo nugarų
švelniai šaukime klaviatūra
mes, pasirašiusieji ant asfalto
pranešame, kad pavargome
ir nepriklausomai nuo skirtingos kilmės
kenčiame nuo to paties šūdo
aš kaip ir tu gyvenu bute su trimis langais
du žvelgia Antverpeną
o trečiasis – mano kompiuterio ekranas, rodantis Damaską
– ar lankėtės Damaske?
– ne
– na, gerai, aš jį jums nupasakosiu: temperatūra vasara pakyla iki +37
tai miestas, kuriame vasaros temperatūra prisiderina prie žmogaus kūno temperatūros
– ar lankėtės Antverpene?
– ne
– ką gi, pasistengsiu jį nupasakoti: tai kruvinas deimantas, žerintis skaisčioje vitrinų šviesoje
jo šviesa atspindi Kinšasoje jį radusį juodaodį, kurį patį rado nužudytą jo draugo ginklo kulka
vien tam, kad moteris iš Monrealio mūvėtų žiedą su Tel Avive šlifuo tu akmenimi, padovanotą
jos Buenos Airėse gimusio vyro
tada, kai jie keliavo po Arizonos dykumą
jis tikėjosi, kad kelionėje ji galbūt atleis jam neištikimybę su jos drauge iš Pietų Afrikos
su kuria permiegojo, kol plovė pinigų Dubajuje
– ar žinai, kuo skiriasi dykumos ir pinigų plovimas ir kuo jie panašūs?
– ne
– skiriasi tuo, kad dykumai plauti reikia vandens, o pinigams plauti – ne
– o kuo panašūs?
– panašūs tuo, kad pinigų plovimas – sausas reikalas, sausas, kaip Arizonos dykuma
ką gi, nepaneigsi, kad plaukioju tavy, kaip drugelis magmoje
maitinu tave žodžiais, kad augtum lėtai tarsi griuvėsių zona, atsiradus tavo sielvartui susidūrus su
mano gyvenimu
tavo buvimas mano gyvenime negatyviai paveikė šiaurinės Žemės pusės postmodernistinę
poeziją

ir turiu prisipažinti, kad daugelio mano eilių galiojimo laikas pasibaigė, kai jose staiga pasirodė
tavo metaforos
ir kad tu padėjai prabadyti skyles cisternoje, kurioje jie laiko arabų kalbą
nes nuolat metodiškai taikiesi pridėti nežymių pastabų prie mano tekstų
iš anksto apgalvojusi, akylai mane stebėdama atgaivina mane
o tai nusikaltimas, už kurį baudžiama pagal poetų konstituciją
ir tavo daiktai išmėtyti po mano namus, kėlė norą išmesti televizorių pro langą
vietoj jo stebėti tave žudančią laiką
prisipažįstu, daug abejotinų dalykų nutiko nuo to laiko, kai užuodžiau tavo krūtų kvapą
pavyzdžiui:
tau pas mane įsikrausčius sudaužiau keletą vyno taurių
dauguma jų nusižudė, išsprūdusios man iš rankos, kai bandžiau nuplauti nuo jų tavo lūpdažio
pėdsakus
aš pavogiau šiek tiek laiko, kad para tęstųsi 25 valandas
aš nutaisiau apsimestinę veido išraišką, kad atrodyčiau laimingas
aš mylėjau tave
interview spaudai, duotame jau sutikus tave, pasakiau, kad melavau dukart gyvenime
ir tai buvo trečiasis kartas
nepaisant to, kad mano gyvenimas buvo laiminga tragedija
tu atsisakei iššauti gailėstingumo kulką, nors maldavau
ir dovanojai man naują gyvenimą
kaltini mane, sakai, mano eilėms trūksta objektyvumo, ką gi, niekada nebuvo objektyvus
visada buvau šališkas, turėjau dvigubus standartus
visada buvau šališkas, nes palaikiau juodaodžius prieš rasizmą, palaikiau pasipriešinimą
okupantams, milicijai, o ne kariuomenę. Palaikiau raudonodžius prieš baltuosius, žydus prieš
nacius, palestiniečius prieš Izraelį, imigrantus prieš neonacius, romus prieš sienas, tikruosius
gyventojus prieš kolonizatorius, mokslą prieš religiją, dabartį prieš ateitį, feminizmą prieš
patriarchatą, moteris prieš vyrus, tavąją, o ne kitos moters pusę, kafkiškumą prieš rutiną, poeziją
prieš fiziką
fizika
prakeikta fizika
kodėl kai imigrantai paskęsta ir išleidžia paskutinį kvapą, jie plūduriuoja vandens paviršiuje?
kodėl neatsitinka atvirksčiai?
kodėl žmonės neplūduriuoja būdami gyvi ir neskęsta numirę?

na gerai
vadinkime daiktus jų tikraisiais vardais
knygos yra eilėraščių kapinės
namai – betono palapinės
šunys – su pažeminimu susitaikę vilkai
maldos kilimėliai primena man skraidančius kilimus
mano kambarys įsimylėjo tavo žalius batelius
skęstu tavyje kaip sirai jūroje
o Viešpatie
tik pažvelk kur karas mus nunešė
net baisiausiuose košmaruose nebūčiau susapnavęs

kad vieną dieną
pasakysiu eilėraštyje
aš skęstu tavyje kaip sirai jūroje

kiekviena bomba krintanti ant Damasko – puslapis išplėštas iš Dekarto knygos

kai gimėme pasaulis buvo spalvotas
o nuotraukos – juodai baltos
dabar nuotraukos spalvotos
o pasaulis – juodai baltas

Ghayath Almadhoun
Translated from English by: Marius Burokas